

Strategia działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem w Szkole Podstawowej w Nowej Wsi Ujskiej

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r., poz. 382)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r., poz. 1356)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r., poz. 124) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jednolity Dz.U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz.U. Nr 26, poz. 226).

Za realizację Strategii odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Szkoły Podstawowej w Nowej Wsi Ujskiej, a koordynatorem działań jest dyrektor szkoły.

1. Systematyczne prowadzenie w środowisku szkoły edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród dzieci, rodziców i nauczycieli.

W szkole systematycznie prowadzona jest edukacja prozdrowotna, promocja zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia. Działania w tym zakresie prowadzone są w ramach realizacji:

- Szkolnego Programu Wychowawczego
- Szkolnego Programu Profilaktyki „Bezpieczna szkoła”
- zajęć edukacyjnych – zgodnie z obowiązującą podstawą programową
- konkursów z zakresu edukacji prozdrowotnej
- współpracy z: higienistką szkolną, Policją w Ujściu
- godzin z wychowawcą
- imprez sportowych i rekreacyjnych
- akcji informacyjnych w ramach realizacji programów profilaktycznych
- zebrań z rodzicami
- spotkań indywidualnych i grupowych z pedagogiem szkolnym oraz higienistką szkolną
- spotkań ze specjalistami/praktykami w zakresie profilaktyki zdrowotnej (dietetyk, pielęgniarstwo)
- wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli

2. Działalność informacyjna.

Działalność informacyjna obejmuje upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli wiedzy na temat:

- szkodliwości środków lub substancji, których używanie łączy się zagrożeniem bezpieczeństwa i zdrowia oraz może prowadzić do uzależnień
- dostępnych form pomocy dzieciom zagrożonym uzależnieniem
- możliwości rozwiązywania problemów powodujących powstawanie uzależnień
- skutków prawnych związanych z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
- upowszechnienie tej wiedzy następuje poprzez:
  - realizowanie konkursów i akcji profilaktycznych na terenie szkoły
  - motywowanie uczniów do udziału w pozaszkolnych imprezach, akcjach i konkursach o tematyce profilaktycznej
  - opracowywanie gazetek o tematyce profilaktycznej

- wykorzystanie filmów o tematyce profilaktycznej
- rozmowy indywidualne i grupowe z uczniami mające na celu przekazywanie informacji na temat zagrożeń związanych ze środkami psychoaktywnymi
- przeprowadzanie zajęć o tematyce profilaktycznej przez przedstawicieli Policji,
- spotkania z terapeutą uzależnień i uzależnionymi
- edukację rodziców
- opracowywanie i udostępnianie materiałów informacyjnych dotyczących zagadnień profilaktycznych dla uczniów, rodziców i nauczycieli
- edukację nauczycieli – przekazywanie informacji na temat szkoleń i warsztatów

3. Zadania pracowników szkoły w zakresie pomocy młodzieży zagrożonej uzależnieniem.

1) Dyrektor szkoły:

- a) realizuje zadania wynikające ze Statutu Szkoły
- b) monitoruje i odpowiada za realizację strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych
- c) na bieżąco informowany jest przez wychowawców, nauczycieli i innych pracowników szkoły o podejmowanych przez nich działaniach wynikających z realizacji strategii
- d) podejmuje stosowne decyzje tak, aby każda interwencja była przeprowadzona z zachowaniem praw uczniów, jak i ich rodziców.

2) Nauczyciele i wychowawcy klas:

- a) realizują działania profilaktyczne i interwencyjne określone w Szkolnym Programie Wychowawczym, Szkolnym Programie Profilaktyki :„Bezpieczna szkoła”
- b) systematycznie prowadzą edukację prozdrowotną, promocję zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów na godzinach do dyspozycji wychowawcy, na zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań
- c) realizują zagadnienia dotyczące zapobiegania narkomanii w ramach przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają te zagadnienia
- d) uczestniczą w kursach, szkoleniach i konferencjach z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży oraz sposobów podejmowania wczesnej interwencji w sytuacjach zagrożenia uzależnieniem

- e) wykorzystują zdobytą wiedzę w pracy z dziećmi i ich rodzicami informując o szkodliwości środków i substancji, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa oraz może doprowadzić do uzależnienia
- f) wychowawcy klas organizują szkolenia z rodzicami uczniów o charakterze profilaktycznym,
- g) wychowawcy klas dokonują diagnozy sytuacji wychowawczej, przejawów zachowań ryzykownych uczniów swojej klasy oraz sytuacji życiowej rodzin dysfunkcyjnych
- h) wychowawcy klas i nauczyciele współpracują z pedagogiem szkolnym oraz z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, a także higienistką szkolną w zakresie realizowania zagadnień profilaktycznych, wychowawczych i edukacji prozdrowotnej.

3) Higienistka szkolna podczas pobytu na terenie szkoły:

- a) udziela pierwszej pomocy przedmedycznej na terenie szkoły uczniowi, który wymaga takiej interwencji
- b) wzywa pogotowie ratunkowe, jeśli wymaga tego stan zdrowia ucznia
- c) powiadamia dyrektora szkoły o każdej interwencji w sytuacji, gdy stwierdzi, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających
- d) współpracuje z pedagogiem w sytuacjach kryzysowych, wymagających udzielenia uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub podejrzewa, że uczeń ma problemy zdrowotne spowodowane zaniedbywaniem stanu zdrowia lub złym odżywianiem

4) Pracownicy niepedagogiczni:

- a) na szkoleniach pracownicy są informowani o sposobach reakcji w sytuacjach zagrożenia i podejrzeń związanych z zażywaniem środków odurzających i spożywaniem alkoholu.
- b) Niezwłocznie informują dyrektora szkoły lub pedagoga szkolnego, wychowawcę lub nauczyciela o każdym niepokojącym zdarzeniu czy zaobserwowanej sytuacji kryzysowej, wymagającej interwencji pracownika szkoły.

4. Procedury postępowania w sytuacjach zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi.

Lp.	Sytuacja kryzysowa	Działania interwencyjne pracowników szkoły
1.	<p>Nauczyciel uzyskał informację, iż uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia lub przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy lub dyrektorowi • wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły • wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) i w obecności pedagoga bądź dyrektora przekazuje im uzyskaną informację, przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności; w przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem; jednocześnie informuje o dalszych działaniach szkoły w przypadku niezastosowania się do zaleceń – powiadomienie sądu. Z podjętych czynności i ustaleń sporządza dokładną notatkę. • w toku interwencji profilaktycznej pedagog może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym • jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Policję (specjalistę ds. nieletnich) • podobnie, w sytuacji gdy szkoła wykorzystwała dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami,

		ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, pedagog szkoły pisemnie powiadamia Policję lub Sąd; dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji).
2.	Nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy • nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względu na jego bezpieczeństwo nie pozostawia go samego, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego zdrowie i życie • wychowawca zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów), których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły • pedagog szkoły powiadamia najbliższą jednostkę Policji, gdy rodzice (prawni opiekunowie) ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub środków odurzających odmawiają przyścia do szkoły, a on jest agresywny, bądź swoim zachowaniem zagraża życiu lub zdrowiu innych osób • w przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości Policja ma prawo przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień lub do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin), o fakcie umieszczenia ucznia zawiadamia się rodziców (prawnych opiekunów) oraz Sąd Rodzinny i Nieletnich • jeżeli powtarzają się przypadki, że uczeń pod

		wpływem alkoholu lub środków odurzających znajduje się na terenie szkoły, pedagog ma obowiązek powiadomienia o tym fakcie Policji (specjalisty ds. nieletnich)
3.	Nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą narkotyki	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy • nauczyciel powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły, pedagoga • dyrektor szkoły wzywa Policję • po przyjeździe Policji dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące zdarzenia
4.	Nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją • nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani torby ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji • nauczyciel o swoich spostrzeżeniach powiadamia niezwłocznie dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wzywa ich do natychmiastowego

		<p>stawiennictwa</p> <ul style="list-style-type: none"> • w przypadku, gdy uczeń – pomimo wezwania – odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa Policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy • jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel lub dyrektor po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją dyrektorowi a dyrektor do jednostki Policji • wcześniej próbuje sam ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył tę substancję • nauczyciel dokumentuje całe zdarzenie, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami
5.	Nauczyciel stwierdził, że uczeń popełnił czyn karalny lub przestępstwo	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciel niezwłocznie powiadamia pedagoga szkolnego, ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia • przekazuje sprawcę dyrektorowi szkoły (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia-sprawcy • niezwłocznie powiadamia Policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest znana • zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je Policji

6.	Nauczyciel stwierdził, że uczeń stał się ofiarą czynu karalnego lub przestępstwa	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciel udziela pierwszej pomocy przedmedycznej lub zapewnia jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza, w przypadku, gdy ofiara doznała obrażeń • niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły • powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia • dyrektor wzywa Policję, w przypadku kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa • ustala okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia
7.	Nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję lub przedmioty, które ocenia jako niebezpieczne (np. broń, materiały wybuchowe, nieznane substancje)	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciel zapewnia bezpieczeństwo osobom przebywającym na terenie szkoły • nakłonienie ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma taki obowiązek, w przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego; w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły, która zawiadamia policję) • nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły • nauczyciel uniemożliwia dostęp osobom postronnym do tych rzeczy • dyrektor szkoły natychmiast wzywa Policję.
11.	Stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej przez ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciel bądź inny pracownik szkoły, który jest świadkiem stosowania przemocy zgłasza ten fakt wychowawcy klasy.

		<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciel bądź inny pracownik szkoły, który jest świadkiem stosowania przemocy zgłasza ten fakt wychowawcy klasy. • Wychowawca przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z uczniem i zgłasza ten fakt pedagogowi, a jeśli sytuacja tego wymaga dyrektorowi szkoły. • Wychowawca natychmiast powiadamia telefonicznie rodziców sprawcy i poszkodowanego oraz odnotowuje ten fakt w zeszycie kontaktów z rodzicami. • Wychowawca wpisuje sprawcy uwagę do klasowego zeszytu spostrzeżeń i udziela mu upomnienia nakazując zaprzestania stosowania przemocy. • W przypadku powtarzania się przemocy ze strony ucznia, rodzice są zobowiązani do zdiagnozowania przyczyn zaburzeń zachowania i objęcia dziecka specjalistyczną opieką terapeutyczną. • Jeśli brak jest współpracy ze strony rodziców, a uczeń nadal stosuje przemoc, wychowawca informuje dyrektora, który zgłasza ten fakt na Policji lub powiadamia Sąd Rodzinny.
12.	<p>Postępowanie w przypadku niewłaściwego realizowania obowiązku szkolnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rodzice/prawni opiekunowie są zobowiązani do zapewnienia regularnego uczęszczania ucznia na zajęcia szkole. • Uczniowie są zobowiązani do udziału w zajęciach edukacyjnych. • Bieżącą kontrolę spełniania obowiązku szkolnego prowadzą wychowawcy klas, którzy zliczają wyniki frekwencji tygodniowej i miesięcznej.

		<ul style="list-style-type: none"> • Nieobecność ucznia na zajęciach uzasadniają jedynie: choroba, pobyt w szpitalu, wizyty lekarskie, badania specjalistyczne, wypadki, zdarzenia losowe. • O przyczynach i przewidywanym czasie nieobecności ucznia rodzice/prawni opiekunowie powinni poinformować wychowawcę osobiście, telefonicznie lub pisemnie. Mogą również przekazać informacje do sekretariatu szkoły. • Po powrocie do szkoły uczeń ma obowiązek w ciągu 7 dni dostarczyć wychowawcy usprawiedliwienie wpisane do dzienniczka (zeszytu kontaktów) lub jeśli jest to zwolnienie lekarskie wkleić do dzienniczka (zeszytu kontaktów). • W przypadku nieobecności ucznia trwającej 7 dni i braku jej zgłoszenia przez rodziców /prawnych opiekunów, wychowawca jest zobowiązany do podjęcia działań w celu ustalenia przyczyn nieobecności /kontakt telefoniczny lub e-mail/. • W razie braku reakcji ze strony rodziców /prawnych opiekunów ucznia, wychowawca wysyła rodzicom pisemne wezwanie do szkoły z podaniem konkretnego terminu spotkania, celem wyjaśnienia przyczyn nieobecności ucznia. Jednocześnie o sytuacji informuje pedagoga szkolnego. W przypadku zgłoszenia się rodziców, przypomina zasady realizacji obowiązku szkolnego i konsekwencje oraz sporządza ze spotkania notatkę. O podjętych działaniach informuje dyrektora szkoły.
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • W przypadku stwierdzenia nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia w okresie jednego miesiąca na co najmniej 50 % należy podjąć następujące działania: • Dyrektor szkoły wysyła do rodziców/prawnych opiekunów ucznia listem poleconym za potwierdzeniem odbioru upomnienie zawierające informację, że obowiązek szkolny nie jest realizowany, wezwanie do posyłania dziecka do szkoły z wyznaczonym terminem oraz informację, że niespełnienie obowiązku szkolnego jest zagrożone skierowaniem sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego (art. 15 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji). • W przypadku braku kontaktu ze szkołą ze strony rodziców/prawnych opiekunów ucznia pedagog szkolny zwraca się z prośbą o pomoc i interwencję do instytucji wspomagających pracę szkoły (Policja – dzielnicowy, MOPS, kurator,). • W przypadku dalszego nieralizowania obowiązku szkolnego przez ucznia, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły kieruje pismo do Sądu Rejonowego w Chodzieży o wgląd w sytuację rodzinną ucznia. • Jeśli po upływie 7 dni, od dnia doręczenia upomnienia uczeń nadal nie realizuje obowiązku szkolnego dyrektor szkoły występuje z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.
13.	Postępowanie w przypadku	<ul style="list-style-type: none"> • W sytuacji gdy wychowawca podejrzewa, że

<p>stwierdzenia wagarów.</p>	<p>uczeń jest nieobecny w szkole z powodu wagarów natychmiast kontaktuje się z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jeśli podejrzenia potwierdziły się, po przyjeździe ucznia do szkoły przeprowadza z nim rozmowę wychowawczą. • Wychowawca nie usprawiedliwia nieobecności ucznia, nawet w przypadku uzyskania usprawiedliwienia od rodziców. • W przypadku powtórzenia się sytuacji, wychowawca udziela uczniowi upomnienia i informuje pedagoga, który przeprowadza z uczniem rozmowę motywującą, spisuje kontrakt lub podejmuje inne środki oddziaływania wychowawczego. Włącza do współpracy rodziców ucznia. • Jeśli podjęte działania są nieskuteczne, wychowawca informuje dyrektora szkoły, który przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami informuje o grożących konsekwencjach i udziela uczniowi upomnienia. • Jeśli uczeń nadal wagaruje dyrektor zgłasza ten fakt do Sądu Rejonowego w Chodzieży Wydział Rodzinny i Nieletnich z uwagi na zagrożenie demoralizacją.
------------------------------	---

5. Współpraca z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych.

W trosce o prawidłowy rozwój dzieci na terenie szkoły podejmowanych jest szereg różnorodnych działań wychowawczych, zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych w związku z uzależnieniami oraz innymi sytuacjami zagrożenia.

Prowadzone działania dotyczą przede wszystkim profilaktyki pierwszorzędowej oraz elementów profilaktyki drugorzędowej. Składają się na nie działania:

1. W ramach współpracy z rodzicami w szkole organizowane są:

- klasowe zebrania (tzw. wywiadówki, dni otwarte szkoły)
- konsultacje indywidualne z nauczycielem, wychowawcą
- pedagogizacja rodziców
- spotkania indywidualne z rodzicami prowadzone przez pedagogów
- bieżąca współpraca – kontakt telefoniczny, korespondencja
- wspieranie rodziców w sytuacjach trudnych wychowawczo, pomoc w podejmowaniu działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom

2. Współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi wychowanków przyjmuje następujące formy:

- a) wymiany informacji dotyczących podstaw wychowanków w odniesieniu do uzależnień
- b) wspólne rozwiązywanie indywidualnych problemów, proponowanie rozwiązań, poradnictwo
- c) przekazywanie informacji dotyczących skutków prawnych związanych z naruszeniem prawa przez wychowanków szkoły
- d) praca pedagogizacyjna z rodzicami dotycząca potrzeb rozwojowych dzieci, zagrożeń związanych z uzależnieniami, przebiegu rozwoju społecznego, dostępnych form pomocy specjalistycznej (w ramach spotkań z wychowawcami klas)
- e) udostępnianie rodzicom informatorów, poradników i materiałów edukacyjnych
- f) zachęcanie rodziców do utrzymywania stałego kontaktu ze szkołą (wychowawcą, pedagogiem)
- g) angażowanie rodziców do współpracy z nauczycielami w zakresie organizowania imprez szkolnych, wycieczek.

6. Aktywny udział dzieci w zajęciach profilaktycznych i w zajęciach umożliwiających, alternatywne wobec zachowań ryzykownych, zaspokajanie potrzeb psychicznych i społecznych

Zajęcia profilaktyczne prowadzą:

- wychowawcy klas, w oparciu o plany wychowawcy klasy, w ramach godzin wychowawczych

- nauczyciele przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają zagadnienia dotyczące zapobiegania uzależnieniom, w ramach zajęć edukacyjnych
- nauczyciele realizujący wychowanie do życia w rodzinie
- nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne, w tym zajęcia sportowe
- pedagodzy, prowadząc zajęcia profilaktyczne i realizując programy profilaktyczne.

7. Dostosowanie treści i form zajęć profilaktycznych do zachowań ryzykownych dzieci oraz stopnia zagrożenia

Wybór przekazywanych wychowankom treści oraz stosowanych form pracy odbywa się zgodnie z ich wiekiem, możliwościami intelektualnymi oraz percepcyjnymi. Podejmowane działania uwzględniają potrzeby danej grupy związane ze stopniem zagrożenia uzależnieniem oraz występującymi aktualnie zachowaniami ryzykownymi. Pod uwagę są brane między innymi następujące zagrożenia:

- zagrożenia wynikające z wagarowania
- zagrożenia związane z uzależnieniami
- zagrożenia wynikające z uczestnictwa w ruchu drogowym (w drodze do i ze szkoły)
- zagrożenia związane ze zjawiskiem przemocy i agresji (w szkole i poza nią)
- zagrożenia związane z nie higienicznym stylem życia (siedzenie przed komputerem)
- zagrożenia związane z niebezpieczeństwami występujące w internecie.

Oceny sytuacji w tym zakresie dokonuje wychowawca klasy planując pracę wychowawczą i zapobiegawczą w danym roku szkolnym, uwzględniając informacje uzyskane od innych nauczycieli, wychowawców oraz pedagoga i psychologa, dokonując okresowej oceny sytuacji wychowawczej w klasie i szkole. Ponadto szkoła podejmuje działania zapobiegawcze poprzez różnorodność form i treści profilaktycznych, organizowanie akcji i imprez o charakterze profilaktycznym oraz zajęć z:

- wychowawcą
- specjalistą do spraw nieletnich (odpowiedzialność nieletnich za czyny karalne, bezpieczeństwo w ruchu drogowym)
- pedagogiem.

8. Edukacja rówieśnicza

W Szkole Podstawowej w Nowej Wsi Ujskiej edukacja rówieśnicza realizowana jest przez nauczycieli współdziałających z przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego.

Formami działania w tym zakresie są między innymi:

- a) organizacja akcji charytatywnych
- b) propagowanie wolontariatu
- c) organizowanie akcji, zadań i imprez szkolnych związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom takich jak: "Witaminki, witaminki ...", konkurs plastyczny „Stop uzależnieniom”, Turniej klas, „Wiosnę witamy zdrowo i wesoło”,... .
- d) przygotowywanie gazetek ściennych dotyczących problemów nurtujących dzieci
- e) pomoc koleżeńską
- f) propagowanie zdrowego stylu życia poprzez udział w konkursach prozdrowotnych , oraz udział w zajęciach i zawodach sportowych
- g) zajęcia lekcyjne poświęcone problematyce otwartości i tolerancji, praw człowieka, oraz istnienia jednostki w społeczeństwie demokratycznym z zachowaniem norm prawnych i społecznych
- h) propagowanie idei edukacji rówieśniczej jako skutecznej drogi rozwiązywania konfliktów i problemów życiowych.

9. Sposoby współdziałania pracowników szkoły ze Służbą Zdrowia i Policją w sytuacjach wymagających interwencji.

Współpraca z Policją:

- spotkania pedagogów, dyrektora ze specjalistą do spraw nieletnich,
- informowanie policji o zdarzeniach występujących na terenie szkoły, mających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia uczniów oraz przejawach demoralizacji,
- współpraca w rozwiązywaniu trudnych sytuacji mających miejsce w szkole i poza nią
- organizowanie spotkań z zakresu profilaktyki dla uczniów i rodziców z udziałem specjalisty do spraw nieletnich,
- zgodnie z procedurami i metodami postępowania współpraca szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją a w szczególności narkomanią, alkoholizmem i prostytutką.

Współpraca ze Służbą Zdrowia:

- higienistka szkolna udziela pomocy w przypadkach nagłych zachorowań, zatruc, złego samopoczucia, urazów,

- podejmuje działania o charakterze profilaktycznym i informacyjnym, dotyczące zagrożeń uzależnieniami,
- informuje o zachowaniach ryzykownych i zachowaniach bezpiecznych,
- rozwiązuje problemy szkolne, społeczne i zdrowotne z pedagogiem i psychologiem szkolnym,
- w przypadku nieobecności na terenie szkoły pielęgniarki, w razie konieczności dyrektor, pedagog lub nauczyciel wzywa Pogotowie Ratunkowe.

10. Współpraca z różnymi instytucjami, w szczególności organizacjami pozarządowymi, wspierającymi działalność szkół i placówek w zakresie rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży.

Poza współpracą z Policją w Ujściu (dzielnicowi) szkoła korzysta w realizacji swych statutowych funkcji ze wsparcia m.in.:

997 – Policja

999 – Pogotowie Ratunkowe

112 – ogólny telefon alarmowy

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pile – tel. 673517551

Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Pile – tel. 672127284

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ujściu — tel. 672840225

Sąd Rodzinny i Nieletnich w Chodzieży — tel. 672820232

Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ujściu – tel. 672840151

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pile – tel.673491208-10

Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile – tel. 673511750

11. Wspieranie uczniów zagrożonych uzależnieniem i demoralizacją, rozwijanie ich poczucia własnej wartości oraz motywowanie do podejmowania różnych form aktywności, w tym aktywności pozaszkolnej, zaspokajających ich potrzeby psychiczne i społeczne, rozwijających zainteresowania i umiejętności psychospołeczne.

W ramach opieki psychologiczno – pedagogicznej uczniowie mają możliwość korzystania z pomocy nauczycieli, wychowawcy, pedagoga szkolnego w celu rozwiązywania osobistych i rodzinnych problemów. Organizacja pracy szkoły zapewnia uczniom możliwość zaspokajania potrzeb psychicznych, społecznych a także rozwój umiejętności i zainteresowań. Wobec tych osób, u których zespół zjawisk psychicznych i oddziaływań środowiskowych

stwarza wysokie prawdopodobieństwo powstania zależności od środków uzależniających oraz wobec uczniów, o których wiemy, że sporadycznie używają środków uzależniających, zagrożonych niedostosowaniem społecznym realizowane są następujące zadania z zakresu profilaktyki:

- diagnoza pedagogiczna problemu, w tym diagnoza sytuacji rodzinnej i szkolnej ucznia oraz jej monitorowanie
- indywidualne rozmowy z uczniami, opieka specjalistów szkolnych, organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej
- umożliwienie uczniom wszechstronnego rozwoju podczas zajęć lekcyjnych oraz godziny z wychowawcą, których tematyka dostosowana jest do potrzeb uczniów
- spotkania i zajęcia o charakterze profilaktycznym i opiekuńczo - wychowawczym, budowanie poczucia własnej wartości poprzez wsparcie indywidualne uczniów i rozwijanie umiejętności psychospołecznych poprzez udział w organizowanych zajęciach
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych zapewniających uczniom możliwość rozwoju zainteresowań i aktywnego spędzania wolnego czasu, w tym związanych z realizacją pomocy psychologiczno – pedagogicznej, również akcje profilaktyczne, konkursy, koła zainteresowań czy zajęcia sportowe
- osobiste wsparcie, w tym motywowanie do podejmowania form aktywności alternatywnych do wszelkiego rodzaju zachowań, mających związek z uzależnieniami lub demoralizacją
- współpraca z rodzicami (opiekunami) w zakresie wymiany informacji, poradnictwo i konsultacje, podejmowanie działań wychowawczych oraz udzielania wsparcia rodzicom
- przekazywanie informacji dotyczących dostępnych form pomocy specjalistycznej
- nawiązywanie współpracy z instytucjami i organizacjami wspierającymi szkołę i rodzinę
- udzielanie uczniom wsparcia materialnego
- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów z rówieśnikami (prowadzenie mediacji szkolnych i działań interwencyjnych wobec uczniów – współpraca nauczycieli, pedagoga, dyrekcji)

12. Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży oraz sposobu podejmowania wczesnej interwencji w sytuacjach zagrożenia uzależnieniami

Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli uwzględnia tematykę profilaktyki uzależnień i odbywa się zgodnie z potrzebami szkoły oraz wewnątrzszkolnym systemem doskonalenia zawodowego. Zasadniczym celem podejmowanych w tym zakresie działań jest

przygotowanie nauczycieli do realizacji zadań wynikających ze szkolnego programu profilaktyki oraz programu wychowawczego. Służą temu również spotkania szkoleniowe w ramach realizowanych programów we współpracy z instytucjami z otoczenia szkoły

13. Dokonywanie systematycznej oceny podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych.

Członkowie Rady Pedagogicznej w Szkole Podstawowej w Nowej Wsi Ujskiej systematycznie dokonują oceny efektów podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych poprzez:

- ewaluację skuteczności realizacji Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki „Bezpieczna szkoła”
- modyfikację Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki „Bezpieczna szkoła”
- sporządzanie sprawozdań śródrocznych i rocznych przez wychowawców poszczególnych klas
- analizę sytuacji wychowawczej oraz występujących problemów i zagrożeń zawartą w sprawozdaniach sporządzonych przez pedagoga
- pracę nad analizą bieżącej sytuacji wychowawczej oraz występujących problemów i zagrożeń w zespole wychowawczym składającym się z wychowawców i nauczycieli uczących w poszczególnych oddziałach
- wyznaczanie kierunków dalszej pracy profilaktycznej oraz określanie zagadnień i zjawisk wymagających szczególnej uwagi
- współpracę nauczycieli i wychowawców mającą na celu planowanie kroków zaradczych oraz rozwiązywanie bieżących problemów związanych z nieprawidłowym zachowaniem uczniów
- analizę postaw poszczególnych uczniów przy wystawianiu ocen zachowania
- modyfikację statutu szkoły.